

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/65/2014
Identifikačné číslo spisu:	4014200172
Dátum vydania rozhodnutia:	13.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4014200172.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa Z. R., nar. X. B. XXXX, bytom N., proti odporkyni Sociálnej poisťovni - ústrediu Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, č. k. 23Sd/45/2014-14 zo dňa 24. marca 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/45/2014-14 zo dňa 24. marca 2014 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22. októbra 2013 podľa § 250q ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) ako zákonné.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že preskúmaným rozhodnutím odporkyňa podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok s odôvodnením, že nie je invalidný, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá viac ako 40 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Krajský súd mal z posudkového spisu preukázané, že zdravotný stav navrhovateľa v správnom konaní posudzoval posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Nitra, dňa 10. októbra 2013, podľa § 184 ods.1 zák. č. 461/2003 Z. z. a v súdnom konaní posudkový lekár sociálneho poistenia SP - ústredie Bratislava so sídlom v Nitre, dňa 12. februára 2014. Obaja posudkoví lekári dospeli k zhodnému záveru, že u navrhovateľa sa jedná o výrazné obmedzenie hybnosti pravého ramena po zlomenine ramennej kosti, obezita. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil posudkový lekár luxačnú zlomeninu pravej ramennej kosti podľa kapt. XV. odd. G položka 9 písm. b/. Posudkový lekár

vyšetřil navrhovateľa, zhodnotil predložené lekárske nálezy a konštatoval, že po úraze v septembri 2012 pretrvávajú výrazné obmedzenie hybnosti pravého ramena. V dôsledku luxačnej zlomeniny horného konca ramennej kosti sa vytvoril pakľb v oblasti chirurgického krčku, ktorý spôsobuje obmedzenie hybnosti a bolesti v pravom ramene. Do úvahy pripadá ďalšia liečba podľa návrhu ortopéda. Pre toto zdravotné postihnutie prislúcha miera poklesu 40 %, čo je horná hranica rozpätia. Napriek tomu, že navrhovateľ udáva liečbu na viaceré zdravotné poruchy, ani jedna nie je dôsledne vyšetrená a dokumentovaná. Bez riadneho vyšetrenia nie je možné niektoré zdravotné poruchy, ktoré navrhovateľ tlmočí, posudzovať. Z dostupnej zdravotnej dokumentácie nie je možné uznať invaliditu. Sú ešte ďalšie liečebné metódy na zlepšenie doterajšieho zdravotného stavu - hybnosti pravého ramena.

Krajský súd sa preto stotožnil so záverom, že navrhovateľ nie je invalidný, lebo nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, a v súlade so zákonom rozhodnutie odporkyne potvrdil.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, pretože nemal v konaní úspech.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie s odôvodnením, že jeho zdravotný stav mu nedovoľuje vykonávať prácu v plnom rozsahu pre bolesti, ktoré neustupujú, po rôznych druhoch rehabilitácií sa cíti stále horšie a nie je schopný vykonávať ani bežné domáce práce. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené. Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia a ktoré by spochybnili alebo vyvrátili prijatý záver. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľ v konaní nepreukázal zhoršenie zdravotného stavu v rozsahu, ktorý by odôvodňoval určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Závery napadnutého rozhodnutia považuje za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním, preto navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 13. apríla 2016 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto primárne, v medziach odvolania, preskúmal odvolací súd rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil zákonnosť jej preskúmaného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 4 zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Podľa § 71 ods. 8 zákona mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmienujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav.

Kľúčovou otázkou pri posudzovaní nároku na invalidný dôchodok je otázka vplyvu dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Nárok na invalidný dôchodok je v zmysle zákona o sociálnom poistení podmienený invaliditou poistenca, ktorá spočíva v tom, že poistenec má pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Zo spisu odporkyne vyplýva, že táto rozhodnutím č. č. XXX XXX XXXXX zo dňa 22. októbra 2013 zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok s odôvodnením, že nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona, pretože podľa odborného posudku o invalidite vypracovaného posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, pobočky Nitra, zo dňa 10. októbra 2013 nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (v posudku bola ustálená miera jeho poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 40 %).

Na základe opravného prostriedku navrhovateľa bol jeho zdravotný stav opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava, so sídlom v Nitre, dňa 12. februára 2014, ktorý po zhodnotení obsahu opravného prostriedku nezistil dôvody na zmenu posudku; Stav po zlomenine ramennej kosti zhojenej v nepriaznivom postavení so značným obmedzením funkcie na dominantnej končatine. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil posudkový lekár luxačnú zlomeninu pravej ramennej kosti podľa kapt. XV. odd. G položka 9 písm. b/ bez zistenia iného zdravotného postihnutia, ktoré by odôvodňovalo zvýšenie základnej miery. V lekárskej správe boli vymenované všetky podklady relevantné z hľadiska posúdenia zdravotného stavu navrhovateľa s tým, že navrhovateľ vlastnoručným podpisom potvrdil, že predložil všetky odborné lekárske nálezy a iné k dispozícii nemá.

Na pojednávaní pred krajským súdom, ktoré sa konalo dňa 24. marca 2014, neboli navrhovateľom predložené žiadne dôkazy, resp. lekárske nálezy, ktoré by preukázali významné zhoršenie jeho zdravotného stavu. Krajský súd preto napadnuté rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22. októbra 2013 potvrdil a navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní neboli pochybnosti o tom, o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporkyňa riadne vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutého rozhodnutia odporkyne, resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa krajský súd stotožnil s jej právnym záverom, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil a v primeranom rozsahu zaujal aj stanovisko k námietkam navrhovateľky, a odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p. nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje.

Námietky navrhovateľa uvádzané v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa naznačujúce pochybnosti o náležitom posúdení jeho nepriaznivého zdravotného stavu, resp. nesprávne právne posúdenie veci odvolací súd nepovažoval za dôvodné a preto neboli spôsobilé spochybniť závery, ku ktorým tento súd dospel a náležite obsažným a presvedčivým spôsobom uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. Odvolací súd pripomína, že nemožno považovať za porušenie práva účastníka skutočnosť, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutia podľa jeho predstáv.

Navrhovateľ ani v súdnom odvolacom konaní nepredložil také odborné nálezy, resp. lekárske správy, ktoré by predstavovali nové skutočnosti, ktoré neboli zohľadnené posudkovými lekármi, prípadne konštatujúce iné diagnostické závery ako boli zistené v správnom konaní a ktoré by predstavovali dôkazy nasvedčujúce existencii novej skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali, resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľa, ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený (§ 250i O.s.p.) alebo by inak prijatý záver spochybňovali.

Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, presvedčivo podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi nezávislých odborníkov predloženými navrhovateľom, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú a ani navrhovateľom uvádzané výčitky nezakladajú podľa názoru odvolacieho súdu objektívne pochybnosti o odbornosti, resp. objektívnosti posudkových lekárov, ktoré by vyžadovali vykonať nové dokazovanie vo veci. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá relevantný dôvod na spochybenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Nebol preto v tomto štádiu konania daný dôvod na prípadné ďalšie dokazovanie.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval preskúmané rozhodnutie odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za nevyhnuté zdôrazniť, že preskúmané rozhodnutie odporkyne, ktorým zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok, nevylučuje možnosť navrhovateľa opätovne požiadať o priznanie invalidného dôchodku a o nové preskúmanie miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ak by v budúcnosti došlo k významnému zhoršeniu jeho zdravotného stavu, čo by preukazovali nové lekárske nálezy.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.